

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de leden van de Kamercommissie vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum : 1 oktober 2024
Onze referentie: 2024/LB/WW/037
Onderwerp : begrotingsbehandeling

Geachte leden van de Kamercommissie Infrastructuur en Waterstaat,

In de week van 7 oktober, week 41, vindt de begrotingsbehandeling van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat plaats. FME, de ondernemersorganisaties voor de technologische industrie, legt daarbij de focus om te transitie naar een circulaire economie en de verlaging van onze afhankelijkheid van strategische grondstoffen. Daarbij wijzen we erop dat succesvolle uitvoering van grondstoffen en circulaire economiebeleid tenminste 4 Mton CO2 kan reduceren op een kostenefficiënte en -effectieve wijze ¹. FME vindt dat dit nieuwe kabinet kansen mist door miljarden euro's te reserveren voor klimaatbeleid in de begroting van het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG), maar niet in staat lijkt budget te reserveren om bedrijven te helpen over te schakelen van lineaire- naar circulaire businessmodellen. FME vraagt uw kamer om jaarlijks € 100 miljoen te reserveren voor dit doel. De oproep voor structurele financiële middelen doet FME niet alleen maar is ook afkomstig van: de SER, PBL, NGO's en vele brancheorganisaties ondersteund door een reeks rapporten en onderzoeken. Beleidsvoornemens van dit kabinet zonder financiering, zullen geen resultaten opleveren voor klimaat & milieu en maakt onze industrie niet concurrerder. FME verzoekt uw kamer dit te knelpunt te herstellen.

Concreet vraagt FME u op dit moment om de volgende zaken:

- Zie af van de **Nationale Circulaire Plastics Norm**, een nationale ambitie bovenop Europees beleid. Benut de € 71,2 miljoen die hiervoor gereserveerd is tussen 2025 en 2029 Op de I&W begroting.
- Ondersteun bedrijven bij de **omschakeling van lineaire naar circulaire businessmodellen** en het dichtend van de onrendabele top. Stel daarvoor jaarlijks € 100 miljoen ter beschikking Deze systematiek wordt al succesvol bij energiebesparing en CO2-reductie toegepast.

¹ Regeerakkoord kabinet Rutte IV

De financiële dekking kan worden gevonden door de SDE++ subsidie van Klimaat en Groene Groei te alloceren als subsidie voor circulaire economie en grondstoffenbeleid.

- Er moet ingezet worden op de centrale (keten)regie en **gerichte investeringen in infrastructuur en capaciteit**
- **Koppel Circulaire Economie aan klimaatbeleid**, circulaire economie, open strategische autonomie en klimaat & energiebeleid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden

Schrap Nationale Circulaire Plastics Norm

Het vorige kabinet heeft voorgesteld een Nationale Circulaire Plastics Norm (NCPN) in te stellen. De NPCN vormt een nationale kop en veroorzaakt een ongelijk speelveld voor de bedrijven die kunststof verwerken waaronder ook leden van FME. Kunststof verwerkers uit Duitsland zullen tegen lagere kosten kunnen leveren. Het Rijk erkent dit ook en heeft om Nederlandse bedrijven te helpen een investeringsbudget van € 267 miljoen gereserveerd voor de NCPN waarvan al € 71,2 in de begroting is opgenomen in de periode 2025-2029 ². FME voorziet helaas dat het investeringsbudget om processen aan te passen en de recycling capaciteit te vergroten niet voldoende zal zijn. Het zal immers lang duren voordat Europa aansluit op het NPCN-niveau van Nederland. De kans is vrijwel 100% dat prijsverschillen tussen Nederlandse- en Europese kunststofverwerkende bedrijven niet tijdelijk maar structureel blijken te zijn. FME verwacht helaas ook dat de voorspelde milieuwinst nationaal niet behaald wordt, simpelweg omdat in het buitenland wordt ingekocht. Daarom is FME principieel van mening dat het bereiken van CO₂-reductie in de kunststof keten veel beter op Europees niveau kan plaats vinden ³. De gereserveerde middelen kan het kabinet beter benutten voor adequate ondersteuning van de transitie van de maakindustrie naar een circulaire economie met direct resultaat, verbetering onze concurrentiepositie en aantoonbare CO₂-reductie.

Ondersteun bedrijven bij de omschakeling van lineaire naar circulaire businessmodellen

Bedrijven en lidstaten moeten fors investeren in het verminderen van de strategische afhankelijkheid van kritieke grondstoffen. Nederland kan hier sterk aan bijdragen door het stimuleren van de recycling van e-waste in combinatie met levensduurverlening en circulariteit. Maar aan het eind van de levensduur moeten elektrische apparaten zoals PV-panelen gerecycled worden. Doen we dat binnen of buiten Europa? FME is er voorstander van om kansen te benutten dat binnen Europa te doen. Een goed voorbeeld waar dit kan is de terugwinning van Germanium uit zinkerts bij Nyrstar. Dit project zou 40% van de Europese behoefte kunnen voorzien. Hiervoor is € 24 miljoen nodig voor fase I inclusief een pilotplant en ca. € 90 miljoen voor volwaardige opschaling. Dit geweldige resultaat kan helaas alleen worden bereikt als er ook een oplossing wordt gevonden voor de torenhoge elektriciteitskosten waar de Nederlandse industrie mee kampt.

² XII Begroting I&W tabel 107 blz. 190

³ https://www.internetconsultatie.nl/nationale_circulaire_plastic_norm/reactie/a967e3ed-a36b-4b00-b136-6a97af14759a

Door het afschaffen van de Volume Correctie Regeling (VCR) en de Indirecte Kosten Compensatie (IKC) regeling loopt de industrie jaarlijks € 436 miljoen aan compensatie mis. FME heeft in een brief van minister Hermans opgeroepen om het ongelijke speelveld te herstellen ⁴.

De regering moet haar rol pakken ten aanzien van centrale (keten)regie en gerichte investeringen in infrastructuur en capaciteit.

De transitie van fossiele brandstoffen naar CO₂-vrij (zwaar) transport wordt in grote mate bepaald door de beschikbaarheid van adequate laad- en waterstoftankinfrastructuur. Hoewel het aanbod van zero-emissie voertuigen toeneemt en ook de interesse in de markt voor (elektrisch) zwaar transport groeit, wordt de transitie sterk gehinderd door het achterblijven van de noodzakelijke infrastructuur voor zowel batterij- als waterstoftransportvoertuigen. Het is cruciaal dat de regering haar rol neemt ten aanzien van centrale (keten)regie en gerichte investeringen in infrastructuur en capaciteit.

Koppel Circulaire Economie aan klimaatbeleid

Bovenstaand voorbeeld van Nyrstar laat zien dat circulaire economie, open strategische autonomie en klimaat & energiebeleid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Alleen met een groene industrie die duurzame energie en grondstoffen gebruikt kan Nederland de grondstoffenkringloop in Nederland sluiten en strategische autonomie nastreven. Hiervoor zijn bedrijven zoals Tata Steel en Nyrstar onmisbare schakels in de keten. FME pleit er daarom voor het Nationaal Programma Circulaire Economie, de Grondstoffenstrategie en Klimaat & energiebeleid zeker qua uitvoering te integreren.

Mocht u nog vragen hebben of nader informatie wensen, dan kunt u contact opnemen met Public Affairs adviseur Laurine Bonnewits (laurine.bonnewits@fme.nl of 06-16109092).

Met vriendelijke groet,

Willem Wensing
Waarnemend directeur belangenbehartiging

⁴ <https://www.fme.nl/nieuws/fme-kabinet-moet-eu-436-miljoen-reserveren-voor-hoge-elektriciteitskosten-industrie#:~:text=FME%20vindt%20dat%20het%20kabinet,lager%20liggen%20dan%20in%20Nederland.>